

spēkā esošs no 2004.05.01.

Publicēts: Vēstnesis 68 2004.04.30.
(ZINOTĀJS 17 2004.09.09.)

LATVIJAS REPUBLIKAS MINISTRU KABINETS

2004.04.22.
Rīgā

Noteikumi nr. 398
(prot. Nr.24 34.§)

Kārtība, kādā veicamas darbības ar kodolmateriāliem, ar tiem saistītajiem materiāliem un aprīkojumu

Izdoti saskaņā ar likuma
"Par radiācijas drošību
un kodoldrošību" 26.pantu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā veicamas darbības ar kodolmateriāliem, ar tiem saistītajiem materiāliem un aprīkojumu, kā arī kodolmateriālu, ar to saistīto materiālu un aprīkojuma uzskaites un kontroles sistēmas uzturēšanas kārtību.
2. Kodolmateriālu, ar tiem saistīto materiālu un aprīkojuma kontroli veic Radiācijas drošības centrs (turpmāk – centrs) sadarbībā ar Eiropas Komisiju un Starptautisko atomenerģijas aģentūru. Kontroles sistēma ietver:
  - 2.1. uzskaites sistēmas analīzi un kontroli, arī pārbaudes, lai pārliecinātos par sniegtās informācijas atbilstību situācijai operatora kontrolētajā zonā;
  - 2.2. citas darbības, kas vērstas uz valsts saistību izpildes nodrošināšanu atbilstoši 1968.gada 1.jūlija Līgumam par kodolieroču neizplatīšanu, Latvijas Republikas valdības un Starptautiskās atomenerģijas aģentūras 1993.gada 21.decembra Nolīgumam par garantiju piemērošanu saskaņā ar Līgumu par kodolieroču neizplatīšanu un tā 2001.gada 12.jūlija papildu protokolu (turpmāk – papildu protokols).
3. Operators norīko darbinieku, kas ir atbildīgs par kodolmateriāla un ar to saistīto materiālu un aprīkojuma glabāšanu, uzskaiti un kontroli, un informē par to centru.

II. Kodolmateriālu uzskaites un kontroles sistēma

4. Operators uztur kodolmateriālu uzskaites sistēmu un sniedz informāciju par kodolmateriāliem Eiropas Komisijai saskaņā ar Komisijas 1976.gada 19.oktobra Regulu (*Euratom*) Nr.3227/76, kas attiecas uz *Euratom* drošības kontroles noteikumu piemērošanu.
5. Operators ne vēlāk kā triju dienu laikā pēc informācijas sniegšanas Eiropas Komisijai nosūta centram visu to dokumentu kopijas, kuri tiek sūtīti Eiropas Komisijai pa pastu vai ar elektroniskajiem saziņas līdzekļiem.

6. Operators 15 dienas pirms dokumentu nosūtīšanas Eiropas Komisijai iesniedz tos centram izvērtēšanai, ja:

6.1. operatora rīcībā esošais kopējais kodolmateriāla daudzums ir mazāks nekā 100 efektīvie grami. Efektīvais grams ir kodolmateriāla daudzuma mērvienība, kas atbilst:

6.1.1. plutonijam – tā masai gramos;

6.1.2. urānam, kura bagātinājums ir 0,01 (1 %) un lielāks, – tā masas (gramos) reizinājumam ar urāna bagātinājumu kvadrātā;

6.1.3. urānam, kura bagātinājums ir mazāks par 0,01 (1 %), bet lielāks par 0,005 (0,5 %), – tā masas (gramos) reizinājumam ar 0,0001;

6.1.4. vājinātam urānam, kura bagātinājums ir 0,005 (0,5 %) un mazāks, – tā masas (gramos) reizinājumam ar 0,00005;

6.1.5. torijam – tā masas (gramos) reizinājumam ar 0,00005;

6.2. kodolmateriāls tiek izmantots tikai ar kodolenerģijas iegūšanu nesaistītās darbībās vai speciālais skaldmateriāls tiek izmantots tikai kā mērinstrumenta sensora sastāvdaļa;

6.3. kodolmateriāls praktiski nav reģenerējams izmantošanai kodoldegvielas ciklā;

6.4. kopējais speciālā skaldmateriāla daudzums ir mazāks nekā viens efektīvais grams vai operatora izmantotā plutonija sastāvā ir vairāk nekā 80 % plutonija-238 pēc masas.

7. Centrs 10 dienu laikā pēc dokumentu saņemšanas pārbauda operatora sniegto informāciju un, ja nepieciešams, nosūta operatoram paziņojumu par nepieciešamajiem labojumiem dokumentos.

III. Ar kodolmateriāliem saistīto materiālu un aprīkojuma uzskaites un kontroles sistēma

8. Ar kodolmateriāliem saistīto materiālu un aprīkojuma uzskaites sistēmu nodrošina operators.

9. Ar kodolmateriāliem saistīto materiālu un aprīkojuma uzskaites sistēma ietver:

9.1. paziņojumus;

9.2. uzskaites un ekspluatācijas ierakstus;

9.3. uzskaites ziņojumus.

10. Operators iesniedz centrā paziņojumus un uzskaites ziņojumus saskaņā ar papildu protokola prasībām.

11. Operators, kas veic papildu protokola 1.pielikumā minētās darbības, iesniedz centrā paziņojumu saskaņā ar šo noteikumu 1.pielikumu.

12. Operators, kura rīcībā ir papildu protokola 2.pielikumā minētie materiāli vai aprīkojums, iesniedz centrā paziņojumu saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumu.

13. Katru gadu līdz 31.janvārim operators par iepriekšējo kalendāra gadu iesniedz Centrā aktualizētu šo noteikumu 11. un 12.punktā minēto informāciju. Ja iepriekš sniegtā informācija nav mainījusies, par to sniedz paziņojumu.

14. Pēc centra pieprasījuma operators 10 dienu laikā iesniedz papildu informāciju vai paziņojumā sniegtās informācijas skaidrojumu, ja tas nepieciešams papildu protokola prasību piemērošanai.

15. Pēc operatora pamatota pieprasījuma centrs var pagarināt šajā nodaļā noteikto paziņojumu iesniegšanas termiņu līdz 10 dienām.

16. Ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma uzskaites un ekspluatācijas ierakstā operators norāda šādu informāciju:

16.1. ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma daudzums (skaits vai masa), veids un precīza atrašanās vieta;

16.2. ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma izmantošanas veids;

16.3. ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma daudzuma maiņa, tās konstatēšanas datums un skaidrojums, lai attiecīgo maiņu jebkurā brīdī varētu pārbaudīt;

16.4. ja ar kodolmateriālu saistītais materiāls un aprīkojums tiek nosūtīts vai saņemts, – ziņas par saņēmēju vai nosūtītāju.

17. Operators iesniedz centrā ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma uzskaites ziņojumu 20 dienas pēc darbību ar attiecīgo materiālu un aprīkojuma uzsākšanas, norādot šādu informāciju:

17.1. laikposms, par kuru sniegts uzskaites ziņojums;

17.2. ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma identifikācija;

17.3. ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma daudzums (skaits vai masa);

17.4. ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma precīza atrašanās vieta;

17.5. ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma izmantošanas veids.

18. Operators iesniedz Centrā ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma daudzuma maiņas uzskaites ziņojumu ne vēlāk kā 15 dienas pēc tā mēneša beigām, kurā notikusi ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma daudzuma maiņa vai par to kļuvis zināms:

18.1. ja tiek veikta ar kodolmateriālu saistītā materiāla vai aprīkojuma ražošana, uzskaites ziņojumam izmanto šo noteikumu 1.pielikumā minēto paziņojumu;

18.2. ja ar kodolmateriālu saistītais materiāls vai aprīkojums saņemts vai attiecīgais materiāls vai aprīkojums nodots citam operatoram, paziņojumā norāda šādu informāciju:

18.2.1. laikposms, par kuru sniegts uzskaites ziņojums;

18.2.2. ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma identifikācija;

18.2.3. ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma daudzuma maiņas lielums (skaits vai masa), daudzuma maiņas datums un iemesls;

18.2.4. ziņas par operatoru, kuram nodots vai no kura saņemts ar kodolmateriālu saistītais materiāls un aprīkojums;

18.2.5. ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma paredzētā izmantošana.

19. Uzskaites un ekspluatācijas ierakstus apkopo uzskaites grāmatā. Uzskaites grāmatu glabā 25 gadus pēc pēdējā uzskaites ieraksta veikšanas. Grāmatā reģistrē arī uzskaites ziņojumus.

20. Operators iesniedz centrā paziņojumu par paredzēto papildu protokola 2.pielikumā minēto ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma eksportu (importu) (3.pielikums) ne vēlāk kā 15 dienas pirms attiecīgā materiāla un aprīkojuma sagatavošanas nosūtīšanai vai saņemšanai un 30 dienu laikā pēc katra ceturkšņa beigām.

21. Pēc centra pieprasījuma operators 30 dienu laikā no pieprasījuma saņemšanas dienas iesniedz centrā paziņojumu par papildu protokola 2.pielikumā minēto ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma importu (3.pielikums).

22. Paziņojumu par paredzēto eksportu vai importu aizpilda divos eksemplāros. Operators otro eksemplāru pēc tā reģistrēšanas centrā glabā kopā ar uzskaites grāmatu.

23. Operators nekavējoties ziņo centram, ja mainījies paziņojumā par eksportu vai importu minētais ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma sūtījuma sagatavošanas, nosūtīšanas vai izpakošanas datums.

24. Stratēģiskas nozīmes preču kontroles komiteja katru gadu līdz 31.janvārim iesniedz centrā informāciju par gada laikā izsniegtajām speciālajām atļaujām (licencēm) papildu protokola 2.pielikumā noteiktā ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma eksportam, importam un tranzītam.

IV. Informācijas pārbaude

25. Operators nodrošina centra, Eiropas Atomenerģijas kopienas Garantiju pārvaldes un Starptautiskās atomenerģijas aģentūras inspektoriem iespēju pārbaudīt sniegto informāciju, kā arī pārliecināties par nedeklarēta kodolmateriāla neesamību operatora pārvaldītajā teritorijā.

26. Centrs sniedz Eiropas Komisijai un Starptautiskajai atomenerģijas aģentūrai informāciju par materiālu un aprīkojumu, kas saistīts ar kodolmateriālu, saskaņā ar papildu protokola 2.panta prasībām, kā arī nodrošina pieeju pārbaudei veikšanai saskaņā ar papildu protokola 4. un 5.panta prasībām.

27. Centrs paziņo operatoram par pārbaudi vismaz divas stundas iepriekš (izņemot ārkārtējus apstākļus), norāda pārbaudes veidu un paredzētās pārbaudes darbības.

28. Centra inspektori pavada Eiropas Atomenerģijas kopienas Garantiju pārvaldes un Starptautiskās atomenerģijas aģentūras inspektorus pārbaudēs operatora kontrolētajā zonā.

29. Centrs informē operatoru par pārbaudes rezultātiem 10 darbdienu laikā pēc pārbaudes veikšanas.

V. Noslēguma jautājumi

30. Ja līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai centrā ir iesniegts kāds šajos noteikumos minētais paziņojums, nākamajā paziņojumā sniedz norādi uz iepriekšējo paziņojumu. Nepieciešamo informāciju, kas nav sniegta līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai, iesniedz divu mēnešu laikā pēc šo noteikumu spēkā stāšanās.

31. Operators līdz 2004.gada 1.jūlijam iesniedz centrā pirmo uzskaites ziņojumu par papildu protokola 2.pielikumā minēto ar kodolmateriālu saistīto materiālu un aprīkojumu.

32. Noteikumi stājas spēkā ar 2004.gada 1.maiju.

Ministru prezidents

I.Emsis

Vides ministrs

R.Vējonis

**Paziņojums par tādu materiālu (aprīkojuma)¹ ražošanu, kas saistīti ar
kodolmateriālu**

Paziņojuma numurs² _____ Paziņojums sagatavots 200__ . gada __ . _____
Paziņojums tiek iesniegts par laiku
no 200__ . gada __ . _____ līdz 200__ . gada __ . _____
Darbības nosaukums _____
Norāde: šis paziņojums ir iepriekšējā paziņojuma Nr. __ labojums (precizējums)

1. Komersanta nosaukums un adrese _____
2. Piekļūšanas veids, ierobežojumi _____
3. Darbības apraksts ³ _____
4. Darbības rezultāta (produkta) apraksts ³ _____
5. Produkta daudzums ⁵ _____
6. Atbildīgais par tādu materiālu (aprīkojuma) uzskaiti, kas saistīti ar kodolmateriālu _____
(vārds, uzvārds, amats un paraksts)

Piezīmes.

¹ Īpaši jāziņo par vietām, kur ražo tritiju, beriliju un boru-10.

² Ja darbības notiek vairākās vietās, par darbību katrā vietā izdara atsevišķu ierakstu.

³ Darbības un darbības rezultāta (produkta) apraksts, kas ļauj noteikt darbības vai produkta saistību ar kodoldegvielas ciklu, darbības apjoms.

⁴ Attiecīgajā laikposmā saražotais produkta daudzums.

Vides ministrs

R.Vējonis

**Paziņojums par tādu materiālu (aprīkojuma) lietošanu, kas saistīti ar
kodolmateriālu**

Paziņojuma numurs¹ _____ Paziņojums sagatavots 200__ . gada __ . _____
Paziņojums iesniegts par laiku no 200__ . gada __ . _____
līdz 200__ . gada __ . _____

Darbības nosaukums _____
Norāde: šis paziņojums ir iepriekšējā paziņojuma Nr. _____ labojums (precizējums)

1. Komersanta nosaukums un adrese _____
2. Piekļūšanas veids, ierobežojumi _____
3. Materiāla, iekārtas, aprīkojuma nosaukums _____
4. Darbības apraksts ² _____
5. Ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma apraksts _____
6. Ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma daudzums ³ _____
7. Ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma atrašanās vieta _____
8. Atbildīgais par tādu materiālu (aprīkojuma) uzskaiti, kas saistīti ar kodolmateriālu _____
(vārds, uzvārds, amats un paraksts)

Piezīmes.

¹ Ja darbības notiek vairākās vietās, par darbību katrā vietā izdara atsevišķu ierakstu.

² Ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma izmantošana.

³ Skaitis vai masa.

Paziņojums par tādu materiālu (aprīkojuma) eksportu vai importu, kuri saistīti ar kodolmateriālu

Paziņojuma numurs _____

Paziņojums sagatavots 200__ gada __. _____

Paziņojums iesniegts par laiku no 200__ gada __. _____

līdz 200__ gada __. _____

Norāde: šis paziņojums ir iepriekšējā paziņojuma Nr. _____ labojums (precizējums)

Nr. p.k.	Norāde uz iepriekšējo paziņojumu ¹	Ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma veids	Ar kodolmateriālu saistītā materiāla un aprīkojuma identifikācija ²	Daudzums (skaits vai masa)	Nosūtīšanas (saņemšanas) vieta ³	Paredzētā izmantošana	Paredzētā izmantošanas vieta ⁴	Eksporta (importa) datums ⁵
1.								
2.								

Piezīmes.

¹ Iepriekšējā paziņojuma ieraksta kārtas skaitlis, ja šis ieraksts papildina vai atjauno iepriekšējā paziņojumā sniegto informāciju.

² Norāda tilpumu, caurlaidspēju, konstrukcijas materiālu, identifikāciju vai sērijas numuru, materiāla sastāvu, ražotāja nosaukumu un adresi, un citu informāciju, kas ļauj identificēt ar kodolmateriālu saistīto materiālu, iekārtas vai aprīkojumu.

³ Norāda vietu, kurā ar kodolmateriālu saistītais materiāls, iekārtas vai aprīkojums tiek sagatavots nosūtīšanai (eksporta gadījumā), vai vietu, kur attiecīgais materiāls tiek izkrauts saņemšanai.

⁴ Norāda valsti, uz kuru ar kodolmateriālu saistītais materiāls, iekārtas vai aprīkojums tiek eksportēts, gala lietotāja adresi. Importa gadījumā norāda gala lietotāja (operatora) adresi un vietu, kur ar kodolmateriālu saistītais materiāls, iekārtas vai aprīkojums tiks uzglabāts un izmantots.

⁵ Norāda aptuvenus ar kodolmateriālu saistītā materiāla, iekārtu vai aprīkojuma nosūtīšanas un saņemšanas datumus, ja precīzi dati nav pieejami.

Vides ministrs

R.Vējonis